

HETI

Mérleg

VI. évfolyam 32. szám
1996. szeptember 26.

INGYENES VÁROSI LAP • BÉKÉSCSABA

- Ülészett a közgyűlés
- Városrendezési tervek
- Boross Péter Csabán
- Útalapok építése, aszfaltozása
- Maradhat a benzinkút(?)
- Városunk régi és mai arca
- Békéscsaba hangulatai

HETI

Jegyzet

Az intim szféra burka

A nyilvánosság fórumai ma úgy elhalmoznak bennünket botrányok híreivel, mintha napi betevőnket tennek elének. Sokszor nehéz megkülönböztetni az érdekeset, az impozánst, a furcsát az abnormálístól, a betegestől, az örülttől. Az eltérés mindannyiszor menlevél is, a különbözőségekre való jog igazolványa, a másság záloga. A haszonleső, önelégült világban minden eredetire úgy tekintenek, mint kirekesztendőre. Ugyanakkor az intim szféra sem lehet ma már bombabiztos betonbunker, hisz a médiumok korifeusai mögé kandiálnak, kifürkészik inycenitkaikat. Aki egyszer belép a nyilvánosságba, vessen magára, legyen akár művész, újságíró, politikus, nem őrizheti meg féltett inkognitóját. Abban a pletykaéhes társadalomban, ahol bármi bárkiről elterjeszhető, annak ellenére, hogy nem történt meg, ott az tolatkodhat csak a húsosfazékhoz, aki üzleti trükként varázsolja elő a kalapdobozból a kreált eseményt. A valódi kiválás és a szembeszegülés ma már a visszavonulás, a befelé figyelés. A csendes és a nem mindenáron hatékony gondolkodás.

KÁNTOR ZSOLT

Interpellációkkal kezdődött

Három interpelláció hangzott el a múlt heti közgyűlés elején. *Beraczk János* a földrésztetek tulajdonbejegyzése körül felmerült gondokra hívta fel a figyelmet, külön hangsúlyozva a földhivatal részéről tapasztalt lassú ügyintézkést. *Takács Péter* az augusztus 20-án az Árpád fejedelem téren elmondott beszédét hozta szóba, melynek néhány tételével kapcsolatban az előző ülésen *Tóth Károly* – a tanácsnok távollétében – nemtetszésének adott hangot. *Hanó Miklós* tanácsnok három kérdést vetett fel: sokallta azt az összeget, amit a város ügyvédi költségként fizetett az Állami Privatizációs Rt.-vel lefolytatott ügy kapcsán; továbbá a romló közbiztonságra hívta fel a figyelmet; végül arra kérte a közgyűlést, hogy több pénzt biztosítson a jövő évi költségvetésben városüzemeltetési feladatokra, így többek között a közterületeken lévő gaztengerek eltüntetésére.

Telefon 1997 karácsonyára

A telefonhálózat fejlesztéséről *Zöld Gyula*, a Fázis Távközlési Hálózat-tervező és Kivitelező Rt. elnök-vezérigazgatója tájékoztatta a képviselőket. Elmondta, hogy a tervezési előkészítési munkákat hamarosan befejezik. Összesen 40 ezer előfizetővel számolnak Békéscsabán és térségében. Minden előfizető igényét teljesítik 1997 végéig, aki a jövő év közepéig jelentkezik. A sorrendben első helyen *Jamina* szerepel – ott mutatkozik a legnagyobb érdeklődés. Az első telefon megszerzésének ára változatlanul 37 500 forint.

Változások az egészségügyben

Az egészségügyet érintő előterjesztések megvitatása előtt *dr. Futaki Zoltán* arról beszélt, hogy már kialakult a végleges kórházi struktúra a megyében – Békéscsabán csupán nyolc kórházi ágy szűnik meg, és 624 marad.

Megoldódni látszik a városban működő gondozóintézetek helyzete, melyek évek óta kritikus tárgyi feltételekkel és leromlott állagú épüle-

tekben végzik tevékenységüket. A kórház rekonstrukciójának befejezésével lehetőség nyílik arra, hogy az intézetek méltó helyre kerüljenek. A közgyűlés döntése értelmében a tüdő-, bőrs és nemibeteg-gondozó intézetek a kórház volt gazdasági-igazgatási épületeibe kerülnek, míg a pszichiátriai gondozó egyelőre a jelenlegi, nemrég felújított épületében marad. Az épületeket a célnak megfelelően átalakítják, és a szükséges technológiai berendezések megvételéhez is pénzt biztosít az önkormányzat.

A kórház egy 40 ágyas ápolási osztály kialakítását tervezte, de pályázatát a Népjelölti Minisztérium elutasította. Az önkormányzat viszont nem tudja vállalni az osztály működési költségeit, ezért ez az elképzelés egyelőre nem valósulhat meg. Az egészségügyi és a szociális bizottság mindenesetre még egyszer megvizsgálja a lehetőségeket.

A kórház átalakítása során a C épület tetőterében elkészültek az orvos- és nővérakások, melyhez a városi önkormányzat és a megye is hozzájárult. A B épületben – önkormányzati jóváhagyással – is 15 lakás épül. *Velkey Gábor* javaslatát magáévé téve a szerkezetkész lakások befejezéséhez szükséges 10 millió fölötti összeget a közgyűlés azzal a kikötéssel szavazta meg, hogy a kórház átad az oktatási-közművelődési szféra részére az általa használt lakásállományból tíz másik, a garzonházban található lakást.

Stabil a város költségvetése

Módosították az idei költségvetésről szóló rendeletet. Az önkormányzat összes bevétele és kiadása egyaránt 53,7 millió forinttal növekszik központi és más támogatások összegeinek átutalása következtében. Beszámoló hangzott el a költségvetés első félévi teljesítéséről.

A közgyűlés az 1996. évi költségvetést 5 milliárd 738 millió forint főösszeggel fogadta el, a módosított előirányzat 6 milliárd 953 millió. A 21 százalékos növekedés időközben megjelent átlami és más bevételekből adódik. Az első félévben az időarányos bevétel 4 milliárd 549 millió

(Folytatás az 5. oldalon)

Közyűlés REPÜLŐNAP

Maradhat a benzinkút(?)

Lakossági fórumot szervezett a Mol Rt. és a polgármesteri hivatal a Bartók Béla úti benzinkút ügyében. Mint ismert, a Mol a töltőállomást korszerűsíteni kívánja, a környéken élő 269 lakos azonban ezt feltételekhez köti, s ennek érdekében aláírták az ezt tartalmazó ívet is. Amikor *Galisz Géza*, a terület önkormányzati képviselője erről tudomást szerzett, elhatározta, hogy egy lakossági fórumon ütközteti a Mol és az érintett lakók nézeteltéréseit, s ezt a városi önkormányzat is elfogadta egy korábbi közgyűlésén.

A városháza dísztermében körülbelül ötvenen jelentek meg. Közülük többen is élesen bírálták a Mol tervezett elképzeléseit. Akadt, aki határozottan és indulatosan kijelentette: addig fognak harcolni, amíg a benzinkutat meg nem szüntetik a Bartók Béla úton, és ki nem telepítik a város bármely területére. Mások nehezményezték, hogy miért éppen a város közepén kell egy egészségtelen objektumot működtetni. Többen környezetvédelmi aggályaiknak adtak hangot, s jelezték: a növekvő forgalom miatt jóval több benzingőz kerül a levegőbe. Egy hozzászóló attól tartott, hogy lakóingatlanjaik veszítenek értékükből, elvégre egy benzinkút közelében lakni nem egy kellemes érzés. Szóba került továbbá, hogy mi lesz a benzinkút szomszédságában lévő ABC-áruházzal, illetve, hogy miképpen lehetne megoldani a gyalogosforgalmat a környéken.

A Mol képviselői tételesen cáfolták az elhangzó aggályokat. Véleményük szerint a korszerűsítés eleget tesz a legszigorúbb környezetvédelmi előírásoknak is, amelyeket szakhatóságok írnak elő. Nem zárkóztak el kategorikusan egyetlen lakossági felvetés teljesítésétől sem, és több vizsgálat, illetve tanulmány adatait idézve igyekeztek meggyőzni a jelenlévőket, akik a másfél órás fórum végén némileg lehangolva, a realitásokat figyelembe véve indultak haza. Néhányan azonban továbbra is radikálisabb fellépést szorgalmaztak, illetve a Mol ígéreteinek szigorú számonkérését.

SZILASI MIHÁLY

Sámánizmus Magyarországon

A Fehér Fény Alapítvány szervezésében *Déri Zsuzsanna* terapeuta tart előadást *Sámánizmus Magyarországon* címmel szeptember 29-én, vasárnap a KDNP-székházban (Kiss Ernő u. 8/1., a megyei könyvtárral szemben). Az előadás 10-től 17 óráig tart, a témák a következők: sámánok a gyógyításban; hagyományok; rítusok – ősi technikák. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Agykontroll

■ Egynapos speciális gyermek ismétlő tanfolyam lesz szeptember 28-án, szombaton 9-től 17 óráig az Ifjúsági Házban. A kurzus vezetője *Bakos Kornél*.

■ 40 órás Silva-féle agykontroll-tanfolyam lesz november 30-án, december 1-jén és december 7-8-án. Oktató *Domján Gábor* és *Domjánné Harsányi Katalin*. Jegyek elővételben az ifjúsági házban válthatók (Derkovits sor 2., telefon: 325-211).

Rendőrök négy és két keréken

A múlt héten zajlott a IV. Rendőr-motorkerékpáros és a II. Járgépkocsivezetői Verseny Békés megyei döntője, amelyen a megye nyolc rendőrkapitánysága és a rendőr-főkapitányság képviselőitében 22 gépkocsivezető és 9 motorkerékpáros küzdött a győzelemért. A csapatverseny győztese a rendőr-főkapitányság csapata lett, melynek tagjai a következők: *Kovács László, Vrbovszki János, Mrsán Attila, Láda Gyula* és *Tömösközi István*. A győztesek egy évre elnyerték a Magyar Autóklub Békés megyei szervezete által alapított vándorserleget, melyet *Steiner László*, a MAK megyei elnöke adott át. A motorkerékpárosok egyéni versenyében második helyezett lett *Kovács László*, aki a baleset-megelőzési bizottság díját *dr. Ábrahám Béla* rendőralezredestől vehette át.

A gépkocsivezetők egyéni versenyét *Tömösközi István* nyerte, aki még különdíjat is kapott legjobb elméleti eredményéért. A motoros ügyességi versenyben *Márkus Zoltán*, az autós ügyességi versenyben *Pelleg József* bizonyult a legjobbnak, ők a Sziszi-Szita Bt., illetve a baleset-megelőzési bizottság díjait vehették át *Kárpáti Béla* rendőrnagyától.

H. M.

■ **FOGADÓNAPOK.** Szeptember 27-én, pénteken *dr. Simon Mihály* jegyző, október 4-én *Végh László* alpolgármester tart fogadónapot a városházán 8 és 12 óra között.

■ **ROMÁN FOGADÓÓRA.** Békéscsaba Megyei Jogú Város Román Kisebbségi Önkormányzata szeptember 30-án, hétfőn 15-17 óráig tart fogadóórát a Szabadság tér 11-17. III/16. szám alatt.

■ **A HELY, AHOL ÉLEK** címmel Országos Honismereti Diákonferenciát, valamint Karácsony János-emlékülést és kiállítását szervez október 4-5-6-ra a Békés megyei Karácsony János Honismereti Egyesület, valamint a gyulai Karácsony János Katolikus Szaképzőiskola. A programok október 4-én Békéscsabán a Vasutas Művelődési Házban, 5-én Gyula és Békéscsaba több helyszínén zajlanak, 6-án pedig a jelenlevők Aradra mennek és megkoszorúzzák az emlékművet.

■ **JÓGA.** A békéscsabai Jóga a mindennapi életben egyesület tanfolyamokat indít kezdők, haladók és gyermekek részére. Az ezzel kapcsolatos megbeszélés a belvárosi óvodában (Wlassics sétány 4.) lesz október 1-jén, kedden 18.30 órakor.

■ **DR. BOROSS PÉTER BÉKÉCSABÁN.** Az MDF városi szervezete lakossági fórumot rendez szeptember 27-én, pénteken 18 órai kezdettel Nagy Imre téri székházában. A fórum vendége *dr. Boross Péter*, az MDF alelnöke. A rendezők tisztelettel várnak minden kedves érdeklődőt.

■ **GYERMEK KÉPZŐMŰVÉSZETI STÚDIÓ.** A Békés Megyei Művelődési Központ gyermek képzőművészeti stúdiót szervez a képzőművészet iránt érdeklődő, tehetséges gyermekek részére. A stúdió célja a képzőművészet terén már meglévő elméleti és gyakorlati ismeretek, készségek fejlesztése. A stúdió vezetője *Vágréti János* festőművész. A foglalkozások a megyei művelődési központban (Luther u. 6.) lesznek minden hónap második szombatján 9-13 óráig. Részvételi díj: 1500 forint. Jelentkezni *Dombi Ildikónál* lehet a Luther u. 6. szám alatt, vagy a 442-122 telefonszámon október 1-jéig.

■ **SPORTNAP MEZŐMEGYEREN.** Szombaton sportnapot rendeztek Mezőmgyeren, az Arany János Művelődési Házban. A mozogni vágyók célba lövésben, pingpongból és biliárdból mérheték össze erejüket.

■ **NAGY IMRE UNOKÁI.** A Rózsa Ferenc Gimnáziumban Nagy Imre, a mártír miniszterelnök unokái, *János Ferenc* és *Benedekné Nagy Katalin* tartottak rendhagyó irodalomórát múlt csütörtökön. Az órát a békéscsabai Nagy Imre Társaság szervezte meg.

BÉKÉSCSABA HÍREKBEN

A város,
ahol élünk

■ **SZÜLÉSRE FELKÉSZÍTŐ TANFOLYAM.** Szeptember 26-án 16.30 órától a kórház terhesgondozójában (Gyulai út 18.), szeptember 30-án a Lencsési Közösségi Házban indul szülésre felkészítő tanfolyam. A hasznos tanácsok mellett várandósok lelki gondozása is indul a Wlassics sétányon lévő módszertani bölcsődeben szeptember 30-án 16.30 órától.

MATRIKULA

HÁZASSÁG

Takács Mónika és Frankó Tamás, Papp Györgyi és Martinček Gábor, Csatári Valéria és Araczi László, Kovács Gabriella és Király József László, Domokos Anikó és Zelenyánszki György, Kristóffy Erzsébet és Rózsa Zsolt, Pallagi Marianna és Hankó László, Kovács Tünde és Lukács Károly, Bartó Hajnalka Margit és Dobra János

SZÜLETÉS

Krizsán Zsolt és Földi Hajnalka fia Attila Péter, Vidá Róbert János és Turai Beatrix Csilla leánya Zsannett Beatrix, Csatári Pál és Szabó Ildikó fia Pál, Murzsicz János és Dénes Enikő fiai Martin és Patrik, Krizsán István és Jastyúr Marianna leánya Barbara, Horváth Elemér és Békési Katalin leánya Krisztina, Knyihár Gábor és Varga Tünde Erzsébet fia Gábor, Béres Zoltán és Budai Szibilla Enikő fia Szilárd Bálint

Ingyenes városi lap, Békéscsaba

Főszerkesztő:

Sztojcsjev Szeptoszláv

Szerkesztő: Mikóczy Erika

Tipográfia: Gécs Béla

Kiadja Békéscsaba Megyei Jogú

Város Polgármesteri Hivatala

Felelős kiadó: Pap János,

Békéscsaba polgármestere

Szerkesztőség: Békéscsaba,

Szent István tér 9. 5601, Pf. 112

Telefon/fax: (66) 445-676,

telefon: 452-252

Szedés: A&M Stúdió

Nyomtatás: Hungária-Info

Nyomdaipari Kft., Békéscsaba

Felelős vezető:

Bohus Ákos nyomdavezető

Megjelenik hetente,

27 000 példányban

Terjeszti a Magyar Posta

Dolgozni akarnak

Ha nem is jelentős mértékben, de némileg emelkedett a regisztrált munkanélküliek száma Békés megyében – hangzott el a Békés Megyei Munkaügyi Központ tájékoztatóján. Az augusztusi adatok szerint a megyében 24 489-en vannak munka nélkül, ami 14,14 százalékos munkanélküliségi rátát jelent. (Ugyanez az adat Békés-csabán és körzetében 10,44 százalék, amely a megyében a legkisebb.)

Dr. Nagy Ágnes, a munkaügyi központ igazgatónöje elmondta: idén húsz-huszonöt százalékkal kevesebb pályakezdő munkanélküli jelentkezett be náluk, mint tavaly, ami egyértelműen azt jelenti, hogy a pályakezdők nyolcvan százaléka dolgozni akar, illetve valamilyen képzésben szeretne részt venni, hogy utána könnyebben tudjon elhelyezkedni valahol. (A korábbi támogatási rendszer kevesebb ösztönözte a fiatalokat arra, hogy munkát keressenek.)

Áttérve a munkaügyi ellenőrzésekkel kapcsolatos tájékoztatásra, az igazgatónő utalt arra, hogy ha egy munkáltató illegálisan foglalkoztat járadékban részesülő munkanélkülit, akkor jóval komolyabb szankciókra számíthat, mint korábban. A készülő törvénytervezet szerint (amelyet a Parlament jelenleg is tárgyal), ezentúl a munkaadónak kell majd bizonyítania (írásos munkaszerződésekkel), hogy legálisan foglalkoztatja alkalmazottjait. A regisztrált munkanélküli természetesen vállalhat legálisan munkát, de nem munkaviszony keretében, s ezt jeleznie kell a munkaügyi központban. Az így szerzett munkabérei azonban így sem érheti el a bruttó 7250 forintot.

A munkaügyi központ idei ellenőrzései során hárommillió bírságot szabott ki azokra a munkáltatókra, akik megszegték a foglalkoztatási törvényeket. Ugyanennyit kellett fizetniük összesen azoknak a cégeknek, amelyek engedély nélkül dolgoztattak külföldi (leginkább román) állampolgárokat. Az érintett cégek vezetői az ellenőrzés során megjegyezték: szívesen alkalmaznának magyar munka-vállalókat, de ők túl kevésnek találták a munkabért. A központ június óta 530 pályakezdő munkanélkülit tudott elhelyezni.

(SZ. M.)

Drámapedagógusok mesterkurzusa

Hans Hollander fiatal, tehetséges, nemzetközi munkában jártas holland művész tart drámapedagógiai mesterkurzust október 11-én (az Európa-napon) a Kossuth Zsuzsa Leánykollégiumban (Gyulai út 53.). Témakörök: a koncentráció és improvizáció fejlesztése; egyéni kreativitás és karakterek megjelenítése; csoportdinamika és közös alkotás. A képzés részvételi díja 500 Ft, az étkezés megoldható önellátóan, vagy 800 forintért étteremben. A résztvevők aló korhatára 15 év és 1–2 év amatőrszínjátászó, illetve drámapedagógiai gyakorlat. Jelentkezni a következő címen lehet: Körös-vidéki Drámapedagógiai Társaság, Békéscsaba, Luther u. 6., telefon: 442-122.

A Csabai Színistúdió szeptember 27-én, pénteken 16 órai kezdettel ismét felvételt tart. A felvételi vizsgára elsősorban 12–14 éves fiúkat várnak, de bárki jelentkezhet, aki szereti a színházat. Bővebb információ az ifjúsági ház 325-211-es telefonszámán kérhető.

TELEZÖLD AUTÓSISKOLA

Nem vagyunk a legolcsóbbak, de igyekszünk, hogy tanuljunk a legjobbak legyünk. Jellemzőink: rugalmas, segítőkész hozzáállás; részletfizetés; tankönyvbiztosítás; magas szintű elméleti- és gyakorlati képzés. Ezekkel a feltételekkel találkozhat, ha a Telezöld Autósiskolához jelentkezik segédmotoros-, motoros- és személygépkocsis-vezető tanfolyamra, mely október 10-én 17 órakor indul az ifiházban.

Telefon: 321-147. Cím: Zsiros u. 10.

Az ősi hagyomány alapján idén is szeretettel és tisztelettel hívjuk Önöket – orvosokat, gyógyszerészeket és munkatársait – hivatásuk védőszentjének, Szent Kozmának és Damjának ünnepnapján – szeptember 26-án – a belvárosi katolikus templomban este 6 órakor tartandó hálaadó szentmisére és az azt követő agapéra a plébánia kultúrtermébe.

GULIGA GYÖRGY
plébános

Szent Kozma és Damján a keleti és nyugati egyházban egyaránt tisztelt, arabiai eredetű, vértanú ikerpár volt.

A tudásszomj – kivált az orvostudomány iránt – Szíriába haj-

GONDOLKODÓ

Apátia

Rövidzárlat az agysejtekből, kialvó érzélemvilág. Éles kattanás, széthulló életmorzsa, az öncsonkítás diadala. Zuhanás a közöny szakadékaiba, indulat- és szenvedélymentes területre, az egyhangúság mezejére, az unalom tetőfokára. A szép iránti vágy feladása, felporzelt érzékiség. A jó és a rossz összeborulása, a szem elszürkülése. Már nem látni az országutat, minden bolyongásnak, keresésnek vége. Szemétdombra a tudással, a tapasztalatokkal Pilátus a nyugalom és a közöny hullámain, tenger, föld és ég határán. Isten veled, hasonmás! Álomok és lidércek, élők és holtak arcoképei, ábrándok és fellobbanások – mind elfelejtődik, és csak a közös emlékezetben él tovább. Nem számít már senki és semmi. Mi marad hátra?... A meg nem írt végrendelet, a rideg szoba és egy százéves folt a mennyezeten... vagy a gondolat, hogy mindez csak a képzelet szüleménye, a keresés önpusztító játéka, az ébredés előszele, a beteljesülés kezdete.

SZTOJCEV SZVETOSZLÁV

Ne egy falanszter rekeszeként

A Kossuth téren, a magyar-román alapszerződés kormányzintú aláírásának napján körülbelül százan tiltakoztak a ratifikáció ellen. A tüntetésen az Erdélyi Szövetség, a Rákóczi Szövetség, a Magyar Igazság és Élet Pártja, a Magyar Demokrata Fórum, a Kereszténydemokrata Néppárt, a Magyar Néppárt-Nemzeti Parasztpárt helyi szervezeteinek vezetői és tagjai vettek részt.

Dr. Ferdinandy Kond, az MNP-NPP csabai vezetője, a párt országos elnökségének tagja beszédében kiemelte: a tiltakozás az országra nézve megalázó, egy harmadik Trianont jelentő alapszerződés ratifikálása ellen történik. A szónok megjegyezte: senki nem vonja kétségbe, hogy Magyarország Európához tartozik, de nem egy falanszter Európa egyik rekeszeként, hanem a nemzetek Európájának egyik tagjaként. Megkérdezte: vajon mi szükség volt a fegyverletétellel egyenértékű szerződés ilyen sürgős aláírására, hiszen senki nem gondolhatja komolyan, hogy a ratifikáció előfeltétele lehet az euroatlanti integrációnak.

Ferdinandy Kond részletesen beszélt a más országokkal korábban már megkötött alapszerződésekről, majd rátért a román egyezményre.

Láthatjuk – jelentette ki –, hogy ezzel Románia mindent elért, míg nekünk ez annyit sem biztosít, mint a régebbi szerződések. Az aláírás helyszíne is szimbolizálja megalázásunkat: Temesvár az 1848-as szabadságharc egyik vesztes csatájára emlékeztet.

A MIÉP aláírásgyűjtést kezdeményezett, amellyel azt szeretné elérni, hogy népszavazás döntsön az alapszerződés sorsáról. Ludány Béla, a MIÉP megyei elnöke elmondta: a cél az, hogy a magyar parlament ne szentesítse a már életbe lépett kormányzintú megállapodást.

SZILASI MIHÁLY

Meghívó

totta őket. Tanulmányaik elvégzése után a kilikiai Égében telepedtek meg. Orvosai és apostolai lettek a városnak. Sem a gyógyításért, sem a gyógyszeréért pénzt nem fogadtak el. Vértanúságot a Diocletianus-féle üldözéskor, 303-ban szenvedtek: először megkötözve a tengerbe vetették őket, de a kötelek feloldódtak, s ők a partra úsztak. Ezután máglyát gyújtottak alájuk, de a lángok nem érték őket. Akkor nyíllal lőtték rájuk, de nem találták el őket. Végül karddal oltották ki életüket. Konstantinápolyban a rólok elnevezett bazili-

ka zarándokhelyé vált; az volt ott a szokás, hogy a betegek benn aludtak a templomban, mert azt tapasztalták, hogy álmukban jön el hozzájuk az Úr követeként a két szent orvos és meggyógyítja őket, vagy valamilyen rendkívüli gyógymóddal segít rajtuk. Ezekről a gyógyulásokról a 6. századig visszamenő feljegyzések tanúskodnak.

Kozma és Damján volt a régi budai egyetem patrónusa. Ünnepeket az egyetemi templomban az orvosi kar minden esztendőben misével ülte meg.

Mindkettejük zománcképe rajta van a Szent Kóronán, a magyarság legfőbb ereklyéjén.

Útalapok építése

Útalapok építésére kerül sor Békéscsaba több utcájában is, tudtuk meg *Gritta Páltól*, a városüzemeltetési iroda munkatársától.

Az önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten folyamatosan támogatja az útépitéseket. A jelenlegi történet közel egy éve kezdődött, ugyanis tavaly őszi óta több utcában útépítő társulások szerveződtek az ott lakók legalább kétharmadának részvételével. A társulások kezdeményezték az útalapok megépítését, ugyanakkor vállalták, hogy lakásonként minimum húszezer forinttal hozzájárulnak a költségekhez. Az igényeket a városüzemeltetési iroda gyűjtötte össze, a városfejlesztési bizottság pedig elbírálás után a közgyűlés elé terjesztette. Az elbírálásnál fő szempont volt, hogy milyen az adott utca közmű-ellátottsága (különösen a szennyvízcsatorna vonatkozásában), valamint, hogy mennyi költséget vállal a lakosság az összeruházáshoz képest. Miután a közgyűlés döntött az utcákat illetően, az útalapok építését megpályáztatták. A költségek várható mértéke meghaladta a húszmillió forintot (78 millió körül mozog), ezért a pályázatnak a közbeszerzési értesítőben is meg kellett jelennie. A pályázatok ered-

ményhirdetése augusztus 26-án történt meg, eszerint három kivitelező nyert. A Békés Megyei Állami Közútkezelő Közhatalmú Társaság (a volt közúti igazgatóság) készíti az útalapokat a következő utcákban: Kastély u., Arany János u., Munkás u. (Schweidel-Botyánszki u.), Zrínyi u. (Leiningen-Bezerédi u.), Bulcsú u., Cser u., Fő u., Aradi u., Víztorló u., Esze Tamás u., Kurta sor, Csillag u., Béke u. A Magyar Aszfalt Kft. építi a következőket: Franklin u. (Veres P.-Gorkij u.), Táncsics u., Bacsányi u. (Pozsonyi-Egység u.), Szepesi u., Varságh Irén u., Zsigmond u. (Batsányi-Rózsa u.), Fiumei-Herkules u., Zsigmond u. (Frank-Rózsa u.), Batsányi u. (Szegfű-Báthori u.), Fábry-Lucernás u., Kereki u. (Wagner-Nagy Sándor u.). A Strabag Hungaria Rt. építi a következőket: Szilágyi Dezső u., Trófea u., Nagydíófa u., Ybl u., Görbe u., Vandhát u., Jegeny u., Gerlai u. A társulásokba belépett családok hozzájárulása 15 millió forintot tesz ki, a város pedig több mint 63 millió forinttal támogatja az útalapok építését. A munkák várható befejezése az időjárástól függően október végére, november közepére esik.

Néhány utcában aszfaltozásra is sor kerül, e munkáknál a pályázatok elbírálásának határideje október 8. Az eredményhirdetést követően egy későbbi számunkban erre a témára visszatérünk.

MIKÓCZY ERIKA

TAKARÍTÁSI VILÁGNAP

Papírt gyűjtöttek

Szombaton, a takarítási világnapon a városháza udvarán várták a papírgyűjtő gyerekeket a Tappe Kft. és a városüzemeltetési iroda munkatársai. Talán az iskolai papírgyűjtés vagy a kellemetlen idő miatt a vártnál kevesebben jöttek el, ám így is nagy mennyiség gyűlt össze.

Első helyezett *Manczúr Réka*, második helyezett *Manczúr Kata* lett összesen 198 kg újsággal, nyereményük 2500 és 2000 Ft-os könyvutalvány. Harmadik helyezett *Rudas Tamás* 95 kg-val, nyereménye 1500 Ft-os könyvutalvány. Negyedik helyezett *Sztojcsseva Eszter* 83 kg-val, nyereménye 1000 Ft-os könyvutalvány, ötödik helyezett pedig *Majoros Fruzsina és Bernát* lett 70 kg-val, nyereményük 500 Ft-os könyvutalvány. A nyeremények átvehetők a városüzemeltetési irodán (telefon: 452-252) a mai naptól.

Papírt gyűjtöttek még: *Bánfi Ákos, Molnár András, Galik Zita és Andrea, Janyik Ildikó, Szaszák Zoltán, Simon Szabaszián, Forján Petra, Vozár András és Vozár Istvánné.*

(H. M.)

A HADIGONDOZOTTAK (hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák) békéscsabai szervezete minden hónap első és harmadik szerdáján de. 10 és 11 óra között tartja fogadóórát tagjai és a jelentkezők számára az Irányi u. 4-6. sz. épület földszinti helyiségében (bejárat az Univerzál Áruház udvari bejáratával szemben).

Következetes magatartást!

A privatizáció célja nem a Városgazdálkodási Vállalat mindenáron való eladása, hanem a hatékony működés biztosítása – fogalmazott *Gálsz Géza* az MSZP önkormányzati képviselőinek szokásos közgyűlés utáni sajtótájékoztatóján a VGV átalakításáról. (A múlt héten dőlt el, hogy a cég október 1-jétől Békéscsabai Városüzemeltetési Kft. néven működik tovább, önkormányzati gazdasági társaság formájában.) *Gálsz Géza* kitért arra is, hogy a közgyűlésen elfogadta a piaccal kapcsolatos interpellációra adott jegyzői választ, miszerint a problémákat a lehetőségekhez képest folyamatosan megoldják. A képviselő ígéretet tett arra, hogy továbbra is figyelemmel kíséri a piacon meglévő anomáliákat, azok folyamatos felszámolását.

Sisák Péter alpolgármester a költségvetés első félévének teljesítését elemző előterjesztés kapcsán kifejtette, hogy a vagyoni bevételek túlteljesítése örvendetes, mint ahogyan az illetékbevétel is kedvezőbben alakult a vártnál. Ennek okait a jövő évi jobb tervezettség érdekében meg kell vizsgálni. Ugyancsak felül kell vizsgálni annak a néhány intézménynek a gazdálkodását, melyek tendenciaszerűen túlköltenek. *Sisák Péter* szerint ezen a területen is következetes magatartásra van szükség. A vagyoni bevételek átgondolás nélküli elköltésének is gátat kell szabni. Olyan befektetéseket kell támogatni, melyek megalapozzák a későbbi időszak eredményeit.

Hrabovszki György képviselő szövegezte, hogy a közgyűlésen ismét növelték a meglévő útalapok aszfaltozására szolgáló keretet. A döntés értelmében aszfalttal lefednek minden olyan utcát, ahol már legalább egy éve elkészült az útalap.

A sajtótájékoztató végén *Gálsz Géza* elfogadhatatlannak tartotta, hogy a korábbi megállapodás ellenére – mely szerint a közgyűléseket élőben közvetítik – a Csaba Tv már második alkalommal csak felvételről készített összeállítást sugárzott, miközben a Kőrös Tv „ina szakadtáig” közvetít. A képviselő szerint ennek a magatartásnak a következő évi támogatások elosztásánál következhet el a bötje.

DANCS LÁSZLÓ

Támogatás az evangélikus gimnáziumnak

A múlt csütörtöki közgyűlés napirendjén szerepelt az evangélikus gimnázium támogatási kérelme is. A gimnázium épületének felújítására mintegy 65 millió forintot költöttek tavaly és az idén, hátra van még azonban az alagsor átalakítása. A legfontosabb álagmegóvó munkák elvégzésére a fenntartó egyház 4,5 millió forintot tud adni, ám ez az összeg messze nem elegendő. A közgyűlés 5 millió forintot szavazott meg a gimnáziumnak, mely 512 – köztük 391 békéscsabai – tanulóval kezdte az 1996-97-es tanévet.

(H. M.)

HATÉKONYAN HIRDETHET EGY ÉVEN ÁT

a **Yellow Phone**[®]

HAMAROSAN MEGJELENŐ ÚJ KIADVÁNYÁBAN,
a **Békéscsabai Iránytűben.**

Páratlanul praktikus szerkesztés! Betűrendes tárgy- és névmutató, oldalanként elhelyezett térképrészletek, valamint számítógépes háttéradatbázis biztosítja a könnyű tájékozódást.

Munkatársunk felkeresi Önt, hogy részletes tájékoztatást adjon.

Telefonos információszolgálatunk

hétköznap 8–18 óráig áll rendelkezésére. **325-769**

forint volt (65,4 százalék). Az intézmények saját folyó bevételeinek teljesülése 275 millió forint (57,8 százalék). A kamatbevétel irányszintje tervezett 40 milliós mértékét már az első hat hónapban sikerült elérni; ez a rendkívül kedvező arány a január 1-jétől bevezetett önkormányzati kincstár gyakorlati alkalmazásának köszönhető. Az önkormányzati pénzgazdálkodás valamennyi szereplője alkalmazkodni tudott az új modell követelményeihez, s ennek következtében a város költségvetési helyzete önkormányzati szinten stabil, kiegyensúlyozott. Az illetékbevételek is az időarányost meghaladó mértékben teljesültek (67,4 százalék). Ezzel szemben június 30-ig csak 181 millió helyi adó folyt be az önkormányzat kasszájába, ami 36,5 százalékos teljesítést jelent. A vagyoni bevétel magas – 219 millió forint (82,5 százalék). A helyi adók teljesítése nem éri el az időarányos mértéket (36,5 százalék), de minden remény megvan arra, hogy az egész évre tervezett 496 millió forint realizálódjék. Hitelfelvételre ebben az évben nem kerül sor.

Az önkormányzati intézményhálózat kiadásainak időarányos teljesülése 50,1 százalékos mértékű. A kiadásoknak a bevételekhez viszonyított kedvező arányú alakulásában nagy szerepet játszik az intézményvezetők körültekintő és takarékos gazdálkodásra való törekvése. A polgármesteri hivatal működési kiadásai 52,9 százalékban teljesültek. A beruházások között a legnagyobb nagyságrendet a hulladékkezelő mű építése és a lakossági infrastrukturális fejlesztések megvalósítása képviseli. Befejeződött a stadion lelátójának átalakítása is.

Csatornák, utak

A szennyvízcsatorna-hálózat fejlesztése a közgyűlés erre az évre 17,2, míg 1997-re 52,6 millió forintot hagyott jóvá társulati úton történő csatornaépítésre. Az idei ütemben három utcában, az 1997. évi ütemben tíz utcában sikerült a kétharmados lakossági többséget biztosítani. Sajnos egy, az 1996. évi ütemhez tartozó utcában csak 35 százalékos, míg a jövő évi ütemhez tartozó tíz utcában csak átlagban 38 százalékos részvételi arányt értek el, ami nem elegendő a társulat megalakításához. A közgyűlés döntése értelmében mindkét évben csak azokban az utcákban építhető meg a szennyvízcsatorna, ahol az társulati úton megvalósítható. Ez alól kivétel az Egressy utcai csatorna II. szakasza, melyet önkormányzati beruházásban kell megvalósítani.

A városban jelenleg 44 984 m² meglévő útalap van, melynek aszfaltozásához 56,7 millió forint szükséges. Ennek az összegnek nagyobb részét már korábban megszavazta a közgyűlés, most további 20 milliót szavaztak meg.

Városrendezési tervek

A képviselők változtatásokkal és kiegészítésekkel elfogadták a belváros (Luther

KÖZGYŰLÉS

Repülőnap

(Folytatás az 1. oldalról)

utca–Jókai utca–Petőfi utca–Bartók Béla út–Szabadság tér–Szent István tér–Kossuth tér által határolt terület) részletes rendezési tervének (RRT) programját, melyet további egyeztetések és véleményezések után meghirdetnek, majd rendeletalkotás céljából a közgyűlés elé terjesztik. A szóban forgó rendezési programot lapunk még júliusban részletesen ismertette. Az RRT felülvizsgálatára azért van szükség, mert a korábbi terv a '80-as évek végén készült el, azóta pedig másfajta lakossági igények merültek fel. A megváltozott terv több évre meghatározza nemcsak a belváros, de az egész város fejlődését is; célja a városlakók lakóhelyi, munkahelyi környezetének lehető legkedvezőbb alakítása, az egyéni és a közérdek összehangolása.

Régóta napirenden van a város általános rendezési tervének (ÁRT) kérdése. A régi 1984-ben készült. A tervezés megindítására az idén a közgyűlés biztosított forrást. Az elkészítendő ÁRT hosszú évekre meghatározza az épített és természetes környezet alakításának feltételeit, befolyásolja az infrastruktúra fejlesztésének és az ingatlangazdálkodás lehetőségeinek körülményeit. Az ÁRT alapot nyújt egy várospolitikai koncepció – jövőkép – kialakításához, visszajelzi annak szakmai, fizikai, földrajzi mozgásterét, a fenntartható fejlődés határzónáit. A rendezési terv elkészítésére országos, nyilvános ajánlatvételi felhívást tett közzé az önkormányzat, melyre tizenkét értékelhető ajánlat érkezett szakmailag elismert, köztük nemzetközi hírnevű városrendezési tervezőszervezet részéről. Az ajánlatok speciális szakmai tartalmának megítélésére ad hoc bizottságot hoztak létre, melynek elnöke Pap János polgármester. Az ÁRT 1998-ra készül el, várható költsége 17–28 millió forint között becsülhető.

Adósok listája

Zárt ülés keretében a vagyonkezelő Rt. a lakbér- és bérletdíj-hátralékok jelenlegi állásáról, az azok behajtása érdekében tett intézkedésekről tájékoztatta a közgyűlést. Az önkormányzati tulajdonú bérlakások esetében augusztus végén 432 bérlőnek volt 10 millió 880 ezer forint lakbérhátraléka; közülük 53-an 1994. január 1. óta egyáltalán nem fizetnek lakbért, tartozásuk 3 millió 541 ezer forint (az össztartozás 33 százaléka). Az Rt. valamennyi tartozót felszólította a díjhátralék rendezésére; 85 bérlővel megállapodást kötöttek a hátralék összegének egy év alatti törlesztésére. 47 bérlő 663 ezer forint értékben rendezte tartozását. Kilakoltatásokra csak a közgyűlés eseti döntése után kerülhet sor.

A nem lakás célú helyiségek kintlévőségei 12 millió 709 ezer forintot tesznek ki. 108-an tartoznak a városnak, öt bérlő díjhátraléka 5 millió 468 ezer forint (43 százalék). A felszólítások nyomán nyolc bérlő kifizette díjhátralékát (290 ezer forint), ezenkívül további 1 millió 564 ezer forintot sikerült behajtani. Néhány bérlővel részletfizetési megállapodást kötöttek.

Itt a szemét, hol a szemét?

A közgyűlés jóváhagyta a Tappe Kft., a Békéscsabai Lakásszövetkezet és a CSÜSZ Kft. elleni per indítását. A júniusban módosított rendeletének megfelelően az önkormányzat pályázatot írt ki a városban keletkező szemét elszállítására. A Lencsési-lakótelepre a Tappe Kft.-t jelölték ki szolgáltatónak, míg a város többi részére a Városgazdálkodási Vállalatot. A Tappe Kft. aláírta a szerződést, mely szerint a szilárdhulladék-gyűjtés és -szállítás kizárólag az elnyert területen végezhető. A kft. azonban mind a mai napig a város más területeiről is szállítja a hulladékot, hasonlóan a VGV-hez, így kettősség áll fenn. Az épületeknél dupla mennyiségű kuka van kihelyezve, a szemétszállítási díj kiszámlázása mindkét cég részéről megtörténik, a fizetés vonatkozásában pedig kaós mutakozik, a VGV – és a város – komoly anyagi kárt szenved. A Tappe Kft. ragaszkodik az általa megkötött eredeti szerződésekhez, figyelmen kívül hagyva az önkormányzattal kötött szerződésben foglaltakat. Az önkormányzat nevében dr. Simon Mihály jegyző augusztus 28-án keresetet nyújtott be a városi bírósághoz, kérve annak megállapítását, hogy a felek között létrejött szerződések az önkormányzati rendelet alapján módosultak a tekintetben, hogy a Tappe Kft. Békéscsaba területén kizárólag a Lencsésin jogosult a rendelet szerinti szemétszállítási közszolgáltatás elvégzésére.

Miénk a (repülő)tér?

Az önkormányzat már júniusban megkezdte a tárgyalásokat a békéscsabai repülőtér tulajdonjogának megszerzése érdekében. Az elkészült értékbecslés szerint a repülőtér és felépítményeinek becsült összforalmi értéke mintegy 157 millió forint. A Honvédelmi Minisztérium tulajdoni részaránya közel 85 millió. 76 millió kifizetésével és a többi épület és felépítmény tulajdoni részarányának rendezésével a repülőtér – mely az önkormányzat szándéka szerint megőrizné funkcióját – a város kizárólagos tulajdonába kerülhet. Az adásvételi szerződés előzetes megkötésével a közgyűlés Végh László alpolgármestert bízta meg. A repülőtér működtetésére, fejlesztésére és hasznosítására az önkormányzat egy gazdasági társaságot szeretne a későbbiekben létrehozni.

(SZ. SZ.)

BÉKÉSCSABA ANNO... VÁROSUNK RÉGI ÉS MAI ARCA

A Berényi út a város egyik legrégebbi utcaneve. 1851-ben először Berényi országútnak keresztelték, a Mezőberénybe vezető utat jelölte.

Még a hatvanas években is több, majd százéves, nádtetős, kertes, nagy udvaros parasztház állt a magasra nőtt nyárfák, dús lombú japánakácok övezte bazaltkőves kocsit két oldalán. A hajdani árnyas útnak a fejlődő város követelte szélesebb út és a korszerűbb közvilágítás kiépítése vetett véget.

Munkás és fölműves emberek lakták a városból kivezető Berényi út régi – még nagyszülei építette – házait. Köztisztelőben álló kereskedők, iparosok szolgáltatták az út és környéke ellátását. A legnagyobb épület a lisztet őrlő Braun-malom volt, melyből a Dubracsik- és Dömény-pékség híres kenyeret és pékárut sütött. Koritár és Szarka henteseknél mindig friss volt a húsfű. Bródi, Benczúr, Dobák, Gurzó, Mokos. Szikora és Stich kiskereskedők üzleteiben pedig a napi szükséges cikkeket szerezheték be a környék lakói. Az egykori iparos mesterek: Martincsek cukrász; Pásztori bogárné, motor- és kerékpárjavító; Csabai műköves; Novák sírkö-

Berényi út

Berényi úti házak a húszas évek elején. Oromtornác nélküli régi nádtetős házak az utcaképen

Több mint hetven év múltával készült fotón az öreg nádfedeles házak helyére épült házak

szűcs; Matusik Kovács – mindnyájan tisztességes munkát végeztek Berényi úti műhelyeikben.

A Pollák-, Lehoczki- és Griecs-kocsmákban jó italokat mértek, a nótás kedvűeknek pedig még Szuróka Pepi muzsikája is kijárt. A mai Berényi út forgalmas út vonal – régi, felújított házzal, újonnan épült szép épületekkel és új vállalkozásokkal.

ves; Lipták asztalos; Kundolf F. férfitodrász; Zsáros cipész; Klinghammer kalapos; Martincsek M.

GÉCS B.

1 Milyen ez a város? Egyre karakteresebb, esztétikusabb! Nem veszi el arculatát, hanem építi, átalakítja, folyton gazdagabbá teszi. Persze akadnak, akik szidják, azt hiszik, ettől megmozdulnak a falak. Pedig nem! Ők csak lakosok, nem honpolgárok. S az utcák élnek, lélegeznek, a parkok, ligetek, s a vízpart is köszönik, jól vannak. Mindig öröm, ha egy épület valahol megszépül, megtisztul, „átöltözik”. Békéscsabának lelke van. Békéscsaba magára talált. De hol volt eddig?

2 A múltban! Gécs Béla kitűnő sorozata, a Békéscsaba anno..., amely városunk régi és mai arcát mutatja be, jól példázza, mennyi érték, emlék, rekvizitum van a birtokunkban. Egy város mindig történetisége által választja útját az időben. S nemcsak az épületek, terek, vizek teszik otthonossá, hanem az ott élő emberek lelkülete is.

Mostanában érződik valami, ami eddig nem volt. A jó hangulat! Önök nem érzik? Ahogy megy az ember a Körös-parton, ahogy hajába kap az őszi szél. A víz fodrozódik, a rozsdásodó levelek elúsznak a kavicsok között. Próbáljuk meg észrevenni a bennünket körülvevő szépségeket is!

Békéscsaba hangulatai

Emlékeznek még a régi lepusztult autóbusz-állomásra? Most érdekes kis pizzériák, butikok vannak a helyén. Eszükbe jut-e a Csaba Szálló, amikor elmennek a Fiume előtt? Nem beszélve arról, hogy a Jókai színház most gyönyörű, valódi mű, építészeti gyöngyszem. Észrevették-e, mennyire megváltozott a Luther utca? A Kinyasi-Luther-sarkon impozáns üzletház, az SZTK volt épülete felújítva. Új takarékszövetkezeti épület, gyorsan kinőtt luxuslakások. Megmutatták-e idelátogató vendégeiknek templomainkat, a Munkácsy Mihály Múzeumot és a Munkácsy Mihály Emlékházat? Végigsétáltak-e az Andrássy úton úgy, hogy megálltak minden kirakat előtt és benéztek a kapualjak mögé? Sok titok lappang az udvarokon. Formák és évek.

Lefényképezték-e már a sportcsarnokot, a Körösi Csoma Sándor Főiskolát olyan szemmel, mintha örökre búcsúznának a várostól? Felfedezték-e az új ben-

zinkutat posztmodern látványát, a megújult utakat? A Rózsaszín Házba benéztek-e?

Én most fedeztem fel a Wlassics sétányon egy káprázatos kis teret. De ugyanezek a vizuális élmények még színesebben, elevenebben jelennek meg egy olyan kitűnő fotográfus képein, mint Váradai Zoltán. Látszik, hogy ő nemcsak lát, hanem absztrahál is. Szereti a látványt mint látomást. Minden pillantása valami új momentumot tesz hozzá a megnézett, behatárolt térséghez, tájhoz. S ez a ráakadó valami a házakon és az utcákon, ez a fényárnyék játék, ez a művészeti érzék. A szem különösen érzékeny, cizellált filozófiája. Váradai Zoltán fotóit nézve olyan felfedezéseket tehetünk Békéscsabáról, amilyeneket Sopronban, Szegeden és Szentendréen is megirigyelhetne bárki. Milyen szép katalógus lehetne ebből!

A Márvány cukrászda, a Korzó tér, a megyei könyvtár, az ifiház és a Körös Hotel által határolt terek, szegletek. S ugyanez esti fények által megvilágítva, a csillagkupola alatt, a hold belelóg a felhőkbe. Ez egy békéscsabai anizsz.

(Folyt. köv.)

KÁNTOR ZSOLT